

Minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw S. Hermans
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Leeuwarden, 23 oktober 2025

Verzonden, **23 OKT. 2025**

Ons kenmerk :
Domein/ Team :
Behandeld door :
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : Bestuurlijk overleg d.d. 16 oktober 2025 over Sectorakkoord land

Hooggeachte mevrouw Hermans,

Op 16 oktober jl. zijn wij op de hoogte gebracht van de huidige stand van zaken van de onderhandelingen over het sectorakkoord land. De informatie uit het overleg is op vrijdag 17 oktober jl. met ons gedeeld en wij hebben tot en met donderdag 23 oktober 2025 de gelegenheid gekregen om op de stukken te reageren. Wij zijn ingenomen met het feit dat wij onze reactie kunnen geven op de toegestuurde informatie (de presentatie van d.d. 16 oktober 2025). De gegeven reactietermijn is zeer kort. Onze reactie blijft dan ook beperkt tot een aantal hoofdlijnen/uitgangspunten. De totstandkoming van deze punten is het resultaat van een goede afstemming en samenwerking tussen de gemeente Weststellingwerf, de provincies Fryslân en Groningen en het Wetterskip Fryslân.

Er is geen sprake van een duidelijk afbouwpad

In de aangeboden informatie wordt niet concreet gemaakt waar wel en niet gas gewonnen wordt. Ook is geen sprake van een duidelijk afbouwpad. Hoewel de gaswinning in zijn totaliteit binnen beide provincies afneemt (als gevolg van minder nog aanwezig winbaar gas) is het sectorakkoord nu juist bedoeld om het afbouwpad zoveel mogelijk af te vlakken en de optimalisatie van de Nederlandse gaswinning mogelijk te maken.

Als overheden zetten wij in op volledige beëindiging van gaswinning in onze provincies en in ieder geval een stop voor kwetsbare gebieden zoals veen(weide)gebieden, waar sprake is van stapeling van effecten. Maar ook in de gebieden met kwetsbare bodems zoals in de noordelijke kleischil waar verzilting een belangrijke rol speelt en binnen de directe invloedssfeer van de historische gaswinning uit het Groningen gasveld.

Daarnaast wordt er ook gas gewonnen in en in de nabijheid van UNESCO Werelderfgoederen zoals Waddenzee en de Koloniën van Weldadigheid. Naar onze mening zijn dit gebieden die zo bijzonder en uniek zijn op wereldniveau dat gaswinning daar niet bij hoort. Wij hebben al eerder op verschillende manieren bezwaar gemaakt tegen gaswinning in dit gebied.

Gaswinning in veenweidegebied moet nu stoppen

Op dit moment is duidelijk dat de middellange termijneffecten van gaswinning in veenweidegebied het water en bodemsysteem onherstelbaar aantasten. Er ontbreekt een uitgebreid en gedeeld overzicht van de effecten van bodemdaling in gebieden waar bodemdaling plaatsvindt op verschillende diepten in de ondergrond, mede als gevolg van de noodzakelijke waterhuishoudkundige maatregelen ten gevolge van de gaswinning. Hierdoor missen beleidsmakers, ingenieurs en vergunningverleners de tools die nodig zijn om gestapelde bodemdaling en de directe en indirecte effecten ervan te voorspellen, voorkomen of beperken. Dit staat een integrale beleidsafweging die nodig is bij voorgestelde nieuwe winningen, of bij uitbreidingen van winningen, in de weg. Het is dan ook onverantwoord om nu door te gaan met de verlening van vergunningen voor gaswinning in veenweidegebieden.

Uw ministerie zet in op het uitvoeren van een onderzoek om de effecten van gaswinning onder het veenweidegebied in beeld te brengen. Wij vinden dat de resultaten van dit onderzoek moeten worden afgewacht, voordat nieuwe vergunningen worden verleend. Ook dient er duidelijkheid te zijn over de middellange termijneffecten voor de schade- en veiligheidsbepalingen.

De regio heeft recht een op redelijke batendeling

Wij vinden het positief dat in het sectorakkoord generieke afspraken worden gemaakt over batendeling. De uitgangspunten die gehanteerd worden om te komen tot afspraken over batendeling, zijn echter gebaseerd op een, naar onze mening, zeer gemarginaliseerd onderzoek. Gaswinningsregio's hebben recht op een redelijke batendeling van de aardgasbaten in een gebied. Fryslân hanteert hierbij de norm van één derde. Hierbij kijken wij ook nadrukkelijk naar de rijksoverheid voor de financiële bijdrage en zien voldoende mogelijkheden om te komen tot een eerlijke verdeling. Per saldo komt circa 70% van de winst bij gaswinning toe aan de staat. De uitgangspunten in het rapport van Berenschot, waarin de Staat feitelijk maar 0,88% (44% van de 2%) van de omzet bijdraagt aan de regio, laten zien dat de geluiden van de regio en de Kamer niet serieus worden genomen.

Daarnaast moet ook een voorziening getroffen worden voor inwoners van gebieden waar de afgelopen periode instemmingsbesluiten zijn verleend voor verlengde gaswinning, dit speelt in beide provincies. Wij vinden het niet uitlegbaar naar onze inwoners dat zij mogelijk net achter het net vissen vanwege de vaststellingsdatum van het sectorakkoord. Een in te vullen batendeling (vanuit het Rijk) zou daarom ook moeten zien op de reeds afgegeven vergunningen.

Wij kunnen niet achter de voorgestelde uitgangspunten staan en roepen u dan ook op om de regio serieus te betrekken bij dit sectorakkoord en bij het maken van afspraken over de batendeling.

Rechtvaardige schadeafhandeling

Inwoners van gebieden waar gaswinning plaats vindt, worden in sommige gevallen geconfronteerd met verschillende instanties voor de afhandeling van schademeldingen. Het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) handelt schademeldingen af binnen de geografische

afbakening zoals vastgesteld op 26 oktober 2025¹. Daarnaast is de landelijke Commissie Mijnbouwschade (CM) de aangewezen partij voor de afhandeling van schademeldingen als gevolg van kleine gasvelden. Hiermee ontstaat in een relatief klein gebied rechtsongelijkheid ten aanzien van het vergoed krijgen van schade aan gebouwen. De schadeafhandeling als gevolg van de aardtrilling vanuit veld Ekehaar van 29 oktober 2023 is hier een typerend voorbeeld van.

De regionale overheden worden onvoldoende betrokken bij het sectorakkoord

Als regionale overheid hechten wij grote waarde aan een constructieve en gelijkwaardige betrokkenheid bij de totstandkoming van het sectorakkoord voor land. Wij willen actief bijdragen aan een realistisch afbouwpad voor onze provincies en aan een voorstel voor batendeling dat breed gedragen wordt binnen de regio. De huidige werkwijze geeft echter onvoldoende blijk van erkenning van onze rol als betrokken mede overheden. Wij verwachten dan ook dat wij tijdig en inhoudelijk worden betrokken bij de verdere uitwerking van het akkoord, voorafgaand aan ondertekening.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

[Redacted signature block]

[Redacted line]

[Redacted block]

[Redacted line]

[Redacted block]

¹ [Staatsblad 2023, 389](#) | [Overheid.nl](#) > Officiële bekendmakingen

